Vught

Raadsinformatiebrief

Datum	25 februari 2025
Onderwerp	Ontwikkelingen jeugdzorg plus
Zaaknummer	Z25 - 287938
Documentnr.	UIT/25 - 672298

Inleiding

JeugdzorgPlus (hierna: JZ+)- ook wel gesloten jeugdzorg genoemd is een vorm van jeugdhulp met verblijf. De jongeren die hier geplaatst worden, vormen door hun problemen een risico voor zichzelf of hun omgeving. Ook is het niet gelukt om hen te behandelen met lichtere vormen van hulp. Bij JZ+ wordt de vrijheid van jongeren beperkt en kan zorg verplicht worden opgelegd. Graag informeren we u met deze raadsinformatiebrief over de meest actuele ontwikkelingen rondom de gesloten jeugdzorg.

Voorgeschiedenis

De inkoop en samenwerking rondom JZ+ is bovenregionaal georganiseerd. De jeugdhulpregio Noordoost Brabant - waar de gemeente Vught op is aangesloten - werkt daarvoor samen binnen het landsdeel Zuidoost. Op dit schaalniveau zijn er contractafspraken gemaakt met aanbieders (VIA Jeugd en Pactum) die lopen tot eind 2025. Ook wordt binnen het landsdeel beleidsmatig samengewerkt. De ontwikkelingen rondom de JZ+ zijn voortdurend onderwerp van gesprek binnen het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO) van de jeugdhulpregio Noordoost Brabant waar de portefeuillehouders jeugd van de betrokken gemeentes aan tafel zitten. In het overleg van 6 februari 2025 hebben deze portefeuillehouders met elkaar afgesproken om de gemeenteraden van de betrokken regiogemeenten te informeren over de laatste stand van zaken.

Inhoudelijk

Er zijn momenteel veel ontwikkelingen rondom JZ+. We zetten deze op een rijtje.

Contracten landsdeel Zuidoost 2025

Landsdeel Zuidoost heeft -in overleg met de betrokken aanbieders- de contracten voor JZ+ met één jaar verlengd (dus tot en met 2025). Onderdeel van de verlenging is een afbouw van de capaciteit en de verkleining van de groepsgrootte, passend bij het landelijk beleid.

Financiële situatie gecontracteerde aanbieders

Pactum en VIA Jeugd hebben aangegeven dat het huidige tarief vanuit de lopende contracten de kosten niet dekt. Oorzaken hiervoor zijn de verplichtingen om te stoppen met vrijheidsbeperkende maatregelen (wat leidt tot meer personeelsinzet) en de beweging naar kleinschaligheid.
De financiële situatie van beide aanbieders is door de Jeugdautoriteit ingedeeld in trede drie (zorgelijk). De instellingen maken als gevolg hiervan een herstelplan. Daarnaast doen we samen met de aanbieders een gezamenlijk tariefonderzoek. Duidelijk is dat we als landsdeel Zuidoost in stappen naar andere tarieven voor de JZ+ zullen moeten bewegen. Dit willen we koppelen aan de beweging die de JZ+ aanbieders maken als het gaat om het terugdringen van vrijheidsbeperkende

maatregelen, transformatie en kleinschaligheid en aan het verlagen van het aantal plekken dat we contracteren.

Verscherpt toezicht Pactum en VIA Jeugd
Medio januari 2025 heeft de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) zes aanbieders van JZ+ onder verscherpt toezicht gesteld, waaronder Pactum en VIA Jeugd. Ze voldeden ten tijde van het vervolgtoezicht (het toezicht naar de af- en ombouw van de JZ+ landelijk) niet aan alle getoetste normen over het terugdringen van vrijheidsbeperking. Dit brengt risico's met zich mee voor de kwaliteit en de veiligheid van de jeugdhulp. Het doel van dit verscherpt toezicht is om te zorgen dat de JZ+ aanbieders zo snel mogelijk voldoen aan de normen voor goede- en veilige jeugdhulp. Hiervoor heeft de Inspectie een termijn gesteld van zes maanden. Inmiddels vinden met beide JZ+ organisaties uit ons landsdeel Zuidoost gesprekken plaats over de vervolgacties uit het rapport en de manier waarop beide organisaties de noodzakelijke verbeteringen gaan doorvoeren.

Landelijke sturing op JZ+
Mede door acties van Stichting Het Vergeten Kind wordt JZ+ steeds meer gezien als probleem dan als oplossing voor een probleem. Dit heeft geleid tot het landelijke doel om per 2030 geen jongeren meer gesloten te plaatsen. Landelijk zijn daarom bestuurlijke afspraken gemaakt waarbij één van de afspraken is dat de landsdelen samen een bovenregionaal plan maken. Hierin moeten de gemeenten samen met de aanbieders een bovenregionale visie ontwikkelen en afspraken maken over de opbouw van alternatieve vormen van jeugdzorg en het sluiten/ omvormen van bestaande JZ+ instellingen. Om dit voor elkaar te krijgen, is er verder een SPUK-regeling beschikbaar gesteld waarvan de landsdelen gebruik kunnen maken (voor landsdeel Zuidoost gaat het om 15 miljoen).

Transformatie JZ+ in regio Noordoost Brabant
We zien dat de om- en afbouw van de JZ+ moeizaam gaat. JZ+ aanbieders weigeren soms plaatsingen en alternatieve voorzieningen die nodig zijn om de afbouw van JZ+ op te vangen zijn hier nog niet altijd op ingericht. Toch staat regio Noordoost Brabant achter de landelijke ambitie om geen jongeren meer gesloten te plaatsen per 2030. Dat maakt dat wij als regio NOB nu al verkennen hoe we deze jongeren in de eigen regio op kunnen vangen en dit niet meer loopt via het landsdeel Zuidoost, zoals het nu is ingericht. Kleinschalig verblijf en onvoorwaardelijk wonen zijn enkele voorbeelden van alternatieven die in ontwikkeling zijn in onze regio. De bereidheid tussen partijen om daarbij (integraal) samen te werken is cruciaal om samen de beoogde transformatie te realiseren.

Standpunt / Besluit college van B en W

Ons college heeft op 25 februari 2025 besloten u te informeren over de ontwikkelingen rondom de gesloten jeugdzorg zoals vermeld in deze raadsinformatiebrief.

Financieel

In ons regionaal budgettair kader specialistische jeugdzorg hebben we budget geraamd voor de kosten verbonden aan plaatsingen JZ+. Ten opzichte van 2024 verwachten we in 2025 een stijging van deze uitvoeringskosten met 22%. Dit komt voor Vught ongeveer neer op een

verhoging van € 50.000,-. We nemen deze meerkosten mee bij de analyse van de totale kosten van jeugdhulp voor BURAP-1 2025 en de Kadernota 2026-2029.
De nabetaling 2024 voor JZ+ is regionaal geraamd op € 150.000,-. In totaal is een regionale overschrijding voor 2024 geraamd op € 500.000,-. Voor onze gemeente betekent dit een nadeel van € 21.500,-. Dit nadeel wordt samen met de regionale verwachte voordelen voor o.a. spoedeisende hulp, beschikbaarheid crisishulp en de uitvoeringskosten verwerkt en in de jaarrekening 2024.
De kosten verbonden aan de transformatie JZ+ worden gedekt uit de SPUK-regeling die aan landsdeel Zuidoost beschikbaar wordt gesteld.

Tijdsplanning

De jeugdhulpregio Noordoost Brabant continueert haar inspanningen op JZ+ zoals toegelicht in deze brief. Als er meer duidelijkheid komt over de mogelijkheden om de jongeren in de eigen regio op te vangen -en niet meer op het landsdeel Zuidoost- informeren we u.

Burgemeester en wethouders van Vught,

de secretaris,	de burgemeester,
W.F.F. Keijzers	R.J. van de Mortel